

ÖRKELLJUNGA
KOMMUN

Kultur- och fritidsförvaltningen

Folkbiblioteksplan

Örkelljunga kommun

2022-2025

Kultur- och fritidsförvaltningen

Kultur- och fritidsförvaltningen
Sara Olsson, 0435-550 24
sara.olsson@orkelljunga.se

Biblioteksplan för Örkelljunga kommun 2022–2025

Inledning

Biblioteksplanen ligger till grund för den kommunala verksamheten inom biblioteksområdet i Örkelljunga kommun och ska fungera som ett aktivt redskap i utvecklingsarbetet. ”Biblioteksplan för Örkelljunga kommun 2022–2025” ersätter ”Biblioteksplan för Örkelljunga kommun 2018–2021” (KFN.2017.92).

Lagar och styrdokument

Bibliotekslagen (2013:801)
Skollagen (2010:800)
Demokratins skattkammare (den nationella biblioteksstrategin 2019)
UNESCO:s och IFLA:s folk- och skolbiblioteksmanifest
FN:s konvention om barnets rättigheter
Regeringens digitaliseringsstrategi

Bibliotekslagen (2013:801) trädde i kraft den 1 januari 2014 och fastställer att biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning samt främja litteraturens ställning. Kommunerna ansvarar för folkbiblioteken och varje kommun ska ha minst ett folkbibliotek. Bibliotekslagen är en ramlag, vilket innebär att den anger övergripande principer och riktlinjer för biblioteksväsendet. Kommuner och landsting ska även anta biblioteksplaner och Kungliga biblioteket ska följa upp hur biblioteksplanerna har utformats och hur de används.

Prioriterade grupper som biblioteken ska ägna särskild uppmärksamhet åt är personer med funktionsnedsättning, de nationella minoriteterna, personer som har annat modersmål än svenska samt barn och ungdomar genom att erbjuda litteratur till dessa grupper utifrån deras behov. Folkbiblioteken ska vara tillgängliga för alla och allmänheten ska avgiftsfritt kunna låna litteratur och använda sig av bibliotekens tjänster och enkelt kunna komma i kontakt med biblioteken och personalen genom de kommunikationskanaler som biblioteken använder sig av.

Regionala styrdokument

- Regional kulturplan för Skåne 2021–2024.
- Regional biblioteksplan för Skåne. Under vintern 2021/2022 tas beslut om den nya biblioteksplanen för Region Skåne 2022–2025. ”Bibliotek för alla genom hela livet” och gemensamma utvecklingsområden föreslås vara:

Bibliotek för delaktighet och demokrati/ Bibliotek för lärande och läsande/ Bibliotek för kreativitet och kultur/ Bibliotek för hållbarhet och hälsa.

Samverkan inom Bibliotek Familjen Helsingborg

I det regionala samarbetet finns ett fördjupat bibliotekssamarbete sedan 2012, och Bibliotek Familjen Helsingborg, som samarbetet heter, arbetar gemensamt med bland annat e-media, bibliotekssystem och bibliotekswebb. Bibliotekssamarbetet involverar Bjuv, Båstad, Helsingborg, Höganäs, Klippan, Landskrona, Perstorp, Svalöv, Åstorp, Ängelholm och Örkelljunga. Invånarna inom Familjen Helsingborg kan låna, lämna och beställa på alla bibliotek som är med i samarbetet och har tillgång till drygt 55 biblioteks medieutbud.

Gemensamt har biblioteken inom Familjen Helsingborg tagit fram följande beskrivning av det delregionala samarbetet, som årligen uppdateras. (Reviderad: 2021-10-08).

Bibliotek Familjen Helsingborg erbjuder invånarna en arena för fri åsiktsbildning och utveckling i det demokratiska samhället. Vi ska vara en viktig medspelare i samhällsutvecklingen, bidra till människors livskvalitet och säkra framtidens biblioteksverksamhet genom ett innovativt arbetssätt samt genom att tillvarata initiativkraften.

Bibliotek Familjen Helsingborgs samarbete ger styrka och energi till både utvecklingsarbete och den dagliga biblioteksverksamheten. Genom samarbetet vill vi ligga i framkant i biblioteksutvecklingen och fungera som en inspirationskälla.

Verksamheten i Bibliotek Familjen Helsingborg utgår från det kommungemensamma arbetet i Familjen Helsingborg. Ledstjärnan för det gemensamma arbetet är ”Bibliotek Familjen Helsingborg - livskraft i samtiden och framtiden”. Arbetet bedrivs i enlighet med värdegrunden mod, mångfald, möten.

Samarbetet Bibliotek Familjen Helsingborg bygger på en gemensam struktur och ett gemensamt utvecklingsarbete. Genom samarbetet stärks bibliotekens möjlighet att inspirera och främja läsandet, ge tillgång till information och digitala mötesplatser. Detta gör vi för alla med särskilt fokus på bibliotekslagens prioriterade målgrupper. Därigenom skapas förutsättningar för lärande, upplevelser och delaktighet i det demokratiska samhället.

Biblioteken inom Familjen Helsingborg verkar för att:

- optimera resursanvändningen för medieförsörjning gällande såväl digitalt som tryckt material

- tänka digitalt i allt vi gör, öka synergieffekterna mellan lokalt arbete och det digitala biblioteket och arbeta med att alla bidrar med innehåll till det digitala biblioteket
- bygga arbetet på invånarinvolvering och testa, dela, utvärdera och göra om
- omvärldsbevaka och kompetensutveckla i linje med vårt uppdrag, samt utveckla det arbetsplatsnära arbetet
- jobba smartare tillsammans för att fördjupa den utåtriktade verksamheten

Vision 2040 i Örkelljunga kommun

I december 2020 antog fullmäktige följande vision för Örkelljunga kommun: Örkelljunga – närmare naturen, närmare människorna, närmare livet! Visionen beskriver de målområden som är viktiga att arbeta med för att skapa ett mervärde för kommunens invånare och årligen beslutas det om delår som ska arbetas med. Örkelljunga kommuns vision visar våra gemensamma mål och vad vi vill fokusera på, fram till år 2040. Kommunens målområden som också berör biblioteksplanen är följande:

- Natur, sjöar och turism
- Bostäder, landsbygd och näringsliv
- Hälsosam förskola och skola
- Ekonomi

Kommunens tjänstepersoner arbetar med ett professionellt bemötande präglad av de tre värdeorden; kunskap, omtanke och handling vilket är viktiga ingredienser för att aktivera biblioteksplanen.

Folkbiblioteksorganisationen

Biblioteken i Örkelljunga har tre enheter; Örkelljunga bibliotek, Skånes Fagerhults bibliotek och Biblioteks bilen. Örkelljunga bibliotek har även meröppetservice, vilket innebär att de som är 18 år och äldre kan ansöka om behörighet och därmed kunna besöka biblioteket när det är obemannat. Skånes Fagerhults bibliotek är integrerad, dvs skol- och folkbibliotek.

Öppettiderna inom folkbiblioteksverksamheten fastslås årligen i samband med kultur- och fritidsnämndens budgetprocess. Antal anställda inom folkbiblioteken är 7 bibliotekarier och 1 arkivassistent. Tillsammans motsvarar det 5 bibliotekarietjänster som bemannar och utvecklar verksamheten. Arkivassistentens tjänsteomfattning är 0,5 tjänst. Sedan 2017 har folk- och skolbiblioteken i Örkelljunga kommun samma bibliotekssystem och samtliga bibliotek i kommunen har RFID-utrustning som förenklar ut- och inlånpöcessen.

Skolbiblioteken i Örkelljunga

Totalt finns 2,55 tjänster för 7 grundskolor och ett gymnasium. I kommunen finns en friskola och dess skolbibliotek ansvarar dess styrelse för.

Ansvariga nämnder och förvaltningar

Ansvar för folkbiblioteksverksamheten i Örkelljunga kommun ligger på Kultur- och Fritidsnämnden. Utbildningsnämnden ansvarar för

skolbiblioteksverksamheten. Samverkan sker kring folk- och skolbiblioteksresurserna för att optimera media och tjänster.

Örkelljunga bibliotek - en del av Kulturhuset

- På Örkelljunga bibliotek finns även en bemannad Turistinformation dit turister kan få personlig service, broschyrer, kartor över närområdet under bibliotekets öppettider.
- Skaparbibblan – en kreativ verksamhet där målet är att samla människor kring ett gemensamt intresse, oavsett kön, ålder, inkomst och ursprung.
- Örkelljunga konstförening arrangerar konstutställningar i konsthallen. Företagskunder kan, tack vare ett samarbete med ett postföretag, hämta sin post via postboxar som står på Örkelljunga bibliotek.

Folkbiblioteken i Örkelljungas inriktning 2022–2025

- Bibliotekens huvuduppdrag ska fortsatt vara att öka intresset för läsning och litteratur bland barn, ungdomar och vuxna på olika språk.
- Bibliotekspersonalen ska fortsätta utvecklas för att kontinuerligt inneha en bred digital kompetens. Målet är att bistå invånarna i deras förmåga och möjlighet att bidra och delta i det digitala samhället.
- Biblioteken ska årligen genomföra kampanjer för att arbeta med digital delaktighet i kommunen. De större kampanjerna genomförs lämpligen tillsammans med interna och externa samarbetspartner, då många digitala frågor når biblioteken allteftersom myndigheter drar ned på fysiska kontor.
- Biblioteken ska främja det lokala kulturarvet tillsammans med föreningslivet.
- Biblioteken ska fortsätta vara nytänkande och pröva sig fram tillsammans med sina målgrupper och söka nya samarbetspartner inom kommunen och i lokalsamhället för att främja intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt.
- Biblioteken ska fortsätta utveckla metoder för att främja invånarnas delaktighet i verksamheten. Barn och ungas åsikter och önskemål om verksamheten fångas upp och vid beslut ska barnkonsekvensanalys genomföras.
- Biblioteken ska vara tillgängliga för alla och anpassade till användarnas behov. Genom att utveckla den mobila biblioteksbilens verksamhet på landsbygden nås fler invånare av bibliotekens service. Vid sidan av en kvalitativ biblioteksservice på folkbiblioteken kan kunder även utföra enklare biblioteksärenden på de obemannade öppettiderna, via meröppetjänsten. I kristider ska personalen arbeta efter en krishandlingsplan för att på bästa, möjliga sätt tillgängliggöra biblioteksservicen gentemot invånarna.

- Biblioteken ska vara en kravlös demokratisk mötesplats i samhället där människor kan mötas.

Mätpunkter och utvärdering av Örkelljunga kommuns biblioteksplan

Biblioteksplanen utvärderas kontinuerligt genom intern kontroll och delårsrapporter. Förslag på mätmetod följer nedan.

Läsfrämjande: kan mätas genom deltagar- och utlånsstatistik av de olika målgrupperna.

Digital delaktighet: kan mätas genom deltagarstatistik vid handledningar och kampanjer samt via självuppskattningsenkäter. Användarstatistik från kommunens e-tjänster kan också komplettera mätpunkten.

Lokalt kulturarv: kan mätas vid besöksstatistik vid tex kulturarvsevenemang och även antal digitala besök på kommunens fotosamling.

Nätverka i lokalsamhället: kan årligen statusbeskrivas då nätverk kan vara ett dynamiskt skeende.

Invånarnas delaktighet: kan mätas genom statistik av delaktighetstillfällen. Vidare kan en redovisa de olika plattformar och arbetsätt som använts för att nå de olika målgrupperna. Denna mätning är också av dynamisk art då invånarnas plattformsvana kan förändras under biblioteksplanens giltighet.

Tillgänglighet: kan mätas genom besöks -och utlånsstatistik tillsammans med önskemål och åsikter som hämtas in för att utveckla tex. Biblioteksbilens hållplatser och tider.

Mötesplats: kan mätas genom besökarnas deltagande i stickprovskontroll av bemötande samt enkät om upplevelse av rummets möjlighet till att mötas.

Ansvarig för att detta sker är bibliotekschefen.

Sara Olsson
Bibliotekschef

Sammanträdesprotokoll 2021-11-08
Kultur- och fritidsnämnden

KFN §114 KFN.2021.172 889

Folkbiblioteksplan 2022-2025

Beslut

Kultur- och fritidsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens förslag till ny folkbiblioteksplan 2022-2025.

Bakgrund

Enligt bibliotekslagen ska alla kommuner anta en biblioteksplan för sin verksamhet inom biblioteksområdet. Biblioteksplanen ligger till grund för den kommunala verksamheten för folkbiblioteken i Örkelljunga kommun och ska fungera som ett aktivt redskap i utvecklingsarbetet.

Kultur- och fritidsnämnden behandling av ärendet

Kristofer Nennestam (M) yrkar att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Jonas Borggren (C) och Arne Silfvergren (S) instämmer i Kristofer Nennestams yrkande.

Beslutsunderlag

Förslag till Biblioteksplan 2022-2025.pdf

---

*Expedieras till:
Kommunfullmäktige*